

Základní škola Hodějice, okres Vyškov, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Platnost od:

1. 9. 2021

Zpracovala:

vychovatelka Iva Lorenzová

Schválila:

ředitelka školy Mgr.V. Durdová

1. Identifikační údaje

Název školské právnické osoby:

Základní škola Hodějice, okres Vyškov, příspěvková organizace

Zřizovatel školy:

Obec Hodějice
Hodějice 41
IČO: 00 29 17 73

Adresa školy:

Základní škola Hodějice
Hodějice 230
68401 Slavkov u Brna

IČO: 70 99 33 01
IZO ŠD: 181 006 120
RED-IZO: 600 125 556

Ředitel školy:

Mgr. Vladimíra Durdová

Kontakty:

Ředitel školy
Mgr. Vladimíra Durdová
tel.: 544220826, 77506373
email: zs.hodejice@seznam.cz

Rozhodnutí o zařazení ŠD do školského rejstříku s účinností od 1. 1. 2009 ze dne: 8. 12. 2008

.....

razítko školy

Mgr. Vladimíra Durdová

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti.

ŠD navštěvují žáci 1. - 5. ročníku ZŠ Hodějice, ve věku 6-11 let. Provozní doba je od 6,45-7,45 hod. a od 12.00-16.00. hod.

ŠD mám dvě oddělení, I. oddělení má svoji samostatnou třídu v přízemí budovy a II. oddělení využívá ke své činnosti kmenovou učebnu, v prvním poschodí budovy. Počty žáků se během dne mění, dle toho, jak odchází domů nebo do zájmových kroužků. Kapacita ŠD je 50 žáků.

3. Materiální podmínky

Školní družina má k dispozici prostory školy vybavené vhodným nábytkem a pomůckami, stolními, didaktickými hrami, časopisy, hračkami, sportovním náčiním. Je k dispozici tělocvična, PC učebna, knihovna, školní hřiště, školní zahrada s venkovním domkem, venkovní tělocvična a venkovní učebna.

4. Personální podmínky

Počet vychovatelek se řídí počtem oddělení.

Všechny vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Profil pedagoga školní družiny:

Má vysokou míru empatie a dovede projevovat vřelý vztah k žákům.

Umí vytvořit příznivé sociální klima.

Zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků.

Má organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností.

Dokáže vybranými aktivitami v účastnících činnosti vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti.

Má právní vědomí.

Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti.

5. Ekonomické podmínky

Vstup a registrace účastníků školní družiny se děje na základě písemných přihlášek, zápisových lístků, podepsaných zákonnými zástupci, které jsou k dispozici u vychovatelky. Platba se provádí měsíčně, vždy k 15. dni v měsíci. Platba je prováděna v hotovosti, 150 Kč. Žáci, kteří využívají družinu pouze do 13.30 hod., platí poloviční úhradu 75 Kč.

6. Cíle vzdělávání

Cílem vzdělávání ve školní družině je připravit žáka pro život v současné společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit jej vybavit potřebnými kompetencemi. Skladba činností ve školní družině se řídí věkem žáků a jejich individuálními možnostmi.

Činnost ŠD je vedena ve třídní knize Přehled výchovně vzdělávací práce, v Pracovním plánu pro školní družinu, v Tematickém měsíčním plánu.

Ve školní družině se snažíme:

- upevňovat a rozvíjet znalosti a dovednosti žáků potřebné k životu ve společnosti
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- přizpůsobovat činnosti žákům podle jejich věku, potřeb a rovněž podle počasí
- posilovat kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní a kompetence k trávení volného času
- zapojovat žáky do vytváření estetického prostředí ve škole
- vést je ke smysluplnému využívání volného času
- vytvářet radostnou atmosféru
- vést žáky k dobrovolnému zapojení do společné činnosti
- nabízet žákům pestrou a hravou činnost
- hodnotit žáky kladně
- spolupracovat s třídními učiteli, rodiči

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků

Při zájmovém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází školní družina ze zásad uvedených ve školním vzdělávacím programu pro základní školy. Pedagog pracuje s žáky s přihlédnutím k jejich speciálním potřebám a svou činnost koordinuje se zástupci školy.

8. Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

Žáci se přihlašují do školní družiny na začátku školního roku, nebo v průběhu školního roku, pokud není naplněna kapacita školní družiny. Účastníkem může být žák 1.-5. ročníku ZŠ Hodějice. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky a stanovených kritérií. Žák, za kterého nebude uhrazen měsíční poplatek za školní družinu ve stanovené lhůtě, ze ŠD vyloučen. Za soustavné porušování vnitřního řádu školní družiny může být žák rozhodnutím ředitelky školy ze ŠD vyloučen.

9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví je jednou ze základních povinností školského zařízení. Zařízení školní družiny zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a přijímá opatření k prevenci rizik. Je zjišťována nejen bezpečnost fyzická, ale také sociální a emocionální. Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o BOZ jako v době vyučování. Žáci přihlášení do ŠD jsou na začátku školního roku poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

Bezpečnému působení v rámci školní družiny napomáhá:

- neustálý dozor pedagoga
- vhodná struktura činnosti
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci

10. Hlavní cíle vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu pro ŠD

- Všestranně rozvinutý harmonický žák
- Podpora tělesného rozvoje a zdraví, osobní spokojenosti a pohody žáků
- Osvojení základů hodnot na nichž je založena naše společnost
- Motivace k dalšímu poznávání a učení
- Osobní samostatnost a schopnost projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

11. Vzdělávací oblasti základního vzdělávání a obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací program a vychází z něj. Nejvíce jsme se inspirovali kapitolou Člověk a jeho svět, která je stanovena pro 1. stupeň ZŠ. Zájmovým vzděláním v této oblasti rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti.

Člověk a jeho svět

1. **Místo, kde žijeme** – poznání nejbližšího okolí, život ve škole a rodině, vycházky do okolí, orientace v terénu, bezpečnost na cestě do školy, znalosti našeho města.
(kompetence občanské)
2. **Lidé kolem nás** – vhodné chování a i vystupování, základy společenského chování, předcházení šikany
(kompetence k řešení problémů, komunikativní)
3. **Lidé a čas** – využívat volnočasové aktivity, dodržovat správný režim dne,
(kompetence k trávení volného času)
4. **Rozmanitosti přírody** – pozorování živé a neživé přírody, pobyty v přírodě, péče o rostliny, ekologická výchova.
(kompetence k učení)
5. **Člověk a jeho zdraví** – poučení o zdraví, nemoci, besedy k první pomoci, otužování, dodržování pitného režimu.
(kompetence komunikativní, sociální a interpersonální)

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní realizační plány a dílčích cílů, kterými plní hlavní cíle vycházející z kompetencí školního vzdělávacího programu. Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákům a upravovat je v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s jejich aktuálními zájmy.

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají pro své oddělení program, aby mohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny dětí.

Časový plán

Režim dne je společný pro obě oddělení. Je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Také umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v družině.

Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený. Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální, skupinové nebo frontální činnosti. Využívají i způsob práce ve dvojicích. Pobýváme co nejdéle čas venku.

V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou. Žáci mohou do družiny docházet během celého ranního provozu.

Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonnosti. Žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se snažíme provádět venku na školním hřišti nebo v tělocvičně.

ROZPIS AKTIVIT

	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
11.50.-12.10.	oběd	oběd	oběd	oběd	oběd
12.10.-13.00.	zábavné didaktické hry	výtvarná činnost	pohybové hry	rukodělná činnost	soutěže a stolní hry
13.00.-14.00.	pobyt venku	pobyt venku	pobyt venku	pobyt venku	pobyt venku
14.00.-14.15.	svačinka	svačinka	svačinka	svačinka	svačinka
14.15.-15.00.	týdenní a projektová činnost	týdenní a projektová činnost	týdenní a projektová činnost	týdenní a projektová činnost	týdenní a projektová činnost
15.00.-16.00.	volná hra	volná hra	volná hra	volná hra	volná hra

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Místo, kde žijeme

Výstupy	Obsah učiva	Činnosti
<p>Orientuje se v okolí školy, poznává památky v našem regionu.</p>	<p>Orientace v okolí školy, obecní úřad, autobusová zastávka, kulturní dům, koupaliště, dětské hřiště, fotbalové hřiště apod.</p>	<p>Tematické vycházky, obecní úřad, Hasičská zbrojnice, rybník... Hodějice a okolí-poznávání přírody, chráněná území. Besedy na téma změny v místě mého okolí, bydliště, školy.</p>
<p>Dodržuje pravidla bezpečného chování na komunikacích v obci, zná bezpečnou nejkratší cestu do školy.</p>	<p>Dopravní výchova. Nebezpečné křižovatky a situace, příprava na budoucí dojíždění. Besedy na téma změny v místě mého okolí, bydliště, školy.</p>	<p>Určování dopravních značek, turistika, Bezpečnost na silnicích-dobře viditelné oblečení. Kvízy-Bezpečná jízda na kole-přilba, vybavení kola.</p>
<p>Udržuje čistotu okolí školy, zná a pečuje o prostředí školy.</p>	<p>Seznámení s prostory školy, s vnitřním řádem ŠD, estetika prostředí, čistota a výzdoba. Úklid školního hřiště</p>	<p>Prohlídka školy a okolí školy. Podílení na výzdobě tříd (nástěnky) a přilehlých prostor ŠD (školní hřiště, šatna), udržování pořádku a čistoty na pracovišti. Úklid třídy. Sběr odpadků (Den Země)</p>
<p>Má znalosti o regionálních místech, místních památkách, zná okolní obce, místní zvláštnosti a změny v okolí</p>	<p>Významné události, svátky a výročí. Mapa okolí, okolní vesnice.</p>	<p>Připomínání významných svátků, výročí a historických událostí.</p>
<p>Umí vyprávět o domově, zná vztahy mezi rodinnými příslušníky, Zná organizaci života v rodině, umí pomoci při domácích činnostech.</p>	<p>Vyprávění o rodině, význam slova domov, můj dům-můj hrad. Vlastní zážitky a zkušenosti Česká republika, hlavní město.</p>	<p>Státní symboly (vlajka, znak, hymna). Četba českých pověstí, společné vyprávění, malování pověstí, jejich volná dramaturgie Besedy a přednášky s MAP Slavkov u Brna</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Lidé kolem nás

Výstupy	Obsah učiva	Činnosti
<p>Má osvojené, dodržuje a zná základy slušného a společenského chování (umí pozdravit, poděkovat, má úctu ke starším, umí stolování.) Zná pojem tolerance, pomoc a solidarita mezi lidmi.</p>	<p>Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým. Oslovování kamarádů a dospělých. Chování v restauraci a jiných veřejných prostorách.</p>	<p>Rozhovory (jak rostu, vztahy v rodině), dramatizace různých vzorců chování. Modelové situace.</p>
<p>Má vytvořen kladný vztah ke spolužákům, pozitivnímu klimatu v odděleních (umí se učit, naslouchat, vycházet se spolužáky, bez násilí a hádek). Zná svoje práva a povinnosti. Má kladný vztah k handicapovaným dětem.</p>	<p>Dodržování vnitřního řádu ŠD a školní jídelny, moje práva a povinnosti. Úcta ke každému povolání, pozorování různých zaměstnání lidí a zjišťování jejich významu pro život ve společnosti.</p>	<p>Kolektivní stolní, míčové, společenské hry, sociální a komunikační hry, vytváření dobrých vztahů, umění prohrát, smysl pro fair play, pomoc, empatie. (Ponožkový den) Námětové hry, výtvarná činnost, dramatizace různých povolání.</p>
<p>Dokáže rozlišit sociálně patologické jevy</p>	<p>Prevence sociálně patologických jevů (šikana, sexuální zneužívání, týrání – linka bezpečí), kriminalita (krádeže, lhaní, tělesné ubližování), vandalismus</p>	<p>Beseda s PČR, přednášky.</p>
<p>Zná pojem-multikulturní výchova, pozná menšiny v ČR, zná odlišnosti kultur.</p>	<p>Děti ze všech koutů světa (odlišnost kultur, zvyků, jazyková bariéra)</p>	<p>Menšiny v ČR, besedy, diskuse, přednášky ve spolupráci s MAP Slavkov</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Lidé a čas

Výstupy	Obsah Učiva	Činnosti
Pozná a dodržuje denní režim. Umí správně využívat volný čas.	Návyky na pravidelnou činnost, denní řád, využití volného času, úcta k času, přesuny bez zbytečných prodlev.	Soutěže, sportovní hry. Využití volného času
Ví jak a proč se měří čas. Poznává hodiny, dny v týdnu, měsíce v kalendářní rok, roční období.	Části dne, poznávání hodin, druhy hodin, postup událostí v čase	Papírové hodiny, měření času, (hodinky, stopky, sluneční hodiny) Orientace v kalendáři, vyhledávání jmen, svátků...
Orientuje se v čase-minulost, přítomnost, budoucnost. Zná historii a pokrok	Vývoj lidského života-dětství, dospělost, stáří. Vývoj řemesel, módy, bydlení, techniky...dříve a nyní.	Výtvarná činnost, koláže, kreslení, malování, besedy na různá témata, módní přehlídky, hudebně pohybové hry,
Zná některé zvyky a tradice, umí je časově zařadit	Význam lidových zábav, tradic, lidové pranostiky, přísloví a zvyky	Lidové tradice a zvyky (masopust, karneval, Vánoce, Velikonoce) učení koled, pranostik a přísloví. Výtvarná činnost, výroba dárečků. Vánoční besídka.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Rozmanitosti přírody

Výstupy	Obsah učiva	Činnosti
<p>Má základní informace o postavení Země ve vesmíru. Umí vyjmenovat planety sluneční soustavy. Zná živou a neživou přírodu.</p>	<p>Pozorování změn v přírodě a jejich proměn v různých obdobích roku. Živá, neživá příroda (různá nebezpečí, bouřka, mlha, náledí). Vesmír.</p>	<p>Práce s encyklopedií, přírodovědné kvízy. Vycházky do okolí.</p>
<p>Umí poznávat živočichy, rostliny a houby.</p>	<p>Živočichové v lese, zvířata v ZOO. Vymírání zvířat, jejich péče a ochrana. Poznávání rostlin a bylin. Pokojové rostliny. Pěstitelské práce</p>	<p>Atlas živočichů. Výtvarná činnost-Mezinárodní den zvířat. Zalévání rostlin ve třídě, vlastní pěstitelské pokusy, sušení bylinek, výroba čaje. Výstavky ovoce a zeleniny.</p>
<p>Zná pojem-ekologie, charakterizuje pojmy počasí. Umí vysvětlit význam ochrany životního prostředí.</p>	<p>Třídění odpadu (pet lahve, papír, ostatní), šetření s vodou. Značky počasí. Ochrana životního prostředí.</p>	<p>Sběr papíru a třídění odpadu ve ŠD. Úklid školního hřiště, sběr odpadků. (Den Země, Uklid'me si Česko)</p>
<p>Rozumí pojmu-estetická výchova. Zvládá různé použití výtvarných a rukodělných technik. Prohlubuje si znalosti, prožitků a vjemů, realizuje výtvarné představy, rozvíjí jemnou motoriku. Poznává známé ilustrace.</p>	<p>Pěstování estetického citění a představitosti, rozvíjení fantazie. Vztah k uměleckým dílům, k četbě a literatuře. Rozvíjení zájmu o hudbu, rozvoj smyslu pro rytmus, poslech hudby a mluveného slova.</p>	<p>Malování, kreslení, seznámení s různými výtvarnými technikami, práce s odpadovým materiálem. Návštěva obecní i školní knihovny. Návštěvy kulturních zařízení-divadlo. Poslechové skladby, hra na tělo, poslech českých pohádek. Besedy a přednášky se spisovateli (spolupráce s MAP Slavkov)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Člověk a jeho zdraví

Výstupy	Obsah učiva	Činnosti
Zná základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu.	Upevňovat základní hygienické dovednosti a návyky. Zásady bezpečného chování.	Osobní hygiena, samoobslužné činnosti, udržování pořádku, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání.
Zná zásady poskytnutí první pomoci, rozpozná úraz-nemoc. Zná důležitá telefonní čísla.	Základy první pomoci, ošetření drobných poranění, důležitá telefonní čísla.	Poučení o bezpečnosti v prostorách ŠD, na školním hřišti, správné použití posilovacích strojů. Beseda se zdravotní tematikou.
Zná a řídí se zásadami zdravého životního stylu a zdravé výživy, denního režimu. Uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví, zná význam sportování.	Zdravá výživa-její výhody, potravinová pyramida. Pitný režim. Otuzování, odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy. Vytrvalost a tělesná zdatnost.	Besedy o zdravém životním stylu, zdravá rodina, civilizační choroby. Oblékání podle ročních období. Celoroční pobyt na školním hřišti. Tělovýchovné chvílky, pohybové hry, využití sportovního nářadí. Dětská jóga.
Zná prevenci sociálně patologických jevů a škodlivostí	Škodlivosti, kouření, alkohol, drogy.	Beseda, přednáška s PČR
Rozvíjí sebevzdělávání a komunikace	Rozvíjení správné výslovnosti, vyjadřovací schopnosti, slovní zásoby, správné dýchání.	Rozpočítávadla, jazykolamy, hádanky. Využití dětských časopisů, encyklopedií. Didaktické hry, křížovky, doplňovačky, příprava na vyučování, pamětní učení básniček, smyslové hry.

Poznámka:

Náměty, hry, básně, písně atd. jsou zpracovány v jednotlivých projektech a dále upřesňovány v přípravách. Všechny výchovné složky plynule navazují na výuku ve škole včetně průřezových témat.

12. SHRUTÍ A EVALUACE

Pro ŠD není závazně stanovena struktura ŠVP. Obsahem budou konkrétní činnosti zahrnuté v měsíčních plánech, které se v určitých cyklech doplňují a obnovují.

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematického shromažďování informací o účinnosti ŠVP o TVP, o kvalitě a úloze pedagoga ve výchovném procesu. V praxi vyhodnocujeme rizika, která by mohla nastat. Zpětnou vazbou se snažíme vyvarovat chybného výchovného řešení. Cennou zpětnou vazbou jsou také ohlasy rodičů a žáků, dále pak možná rizika ztěžující činnost ŠD.

Před naší ŠD stojí celá řada konkrétních úkolů, jejichž splněním chceme vytvořit co nejoptimálnější prostředí a pozitivní klima. Jsme si vědomi, že je to práce velice zavazující, dlouhodobá a výsledky jsou často vidět až mnohem později. Naší snahou a odměnou jsou a budou spokojení žáci i rodiče.

Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročnější situace.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími partnery – nejen s těmi blízkými, ale i těmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu i zájmů. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou naučit, je právě školní družina.

